

Asia: VN/8329/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumislain korvaukset (61-62 §)

-

Maksu käyttämättä jääneen tapaamisen tulkkauksekustannuksesta (32 a §)

Lailla ehdotetaan säädettävän, että kunta tai työvoimaviranomainen voisi periä kotoutuja-asiakkaalta maksun perusteetta käyttämättä jätetystä palvelusta, jos siitä on aiheutunut kunnalle tai työvoimaviranomaiselle tulkitsemiskustannuksia.

Kunnalla tai työvoimaviranomaisella olisi velvollisuus tiedottaa ajanvarauksen yhteydessä perusteettomasti käyttämättä jätetystä ajasta asiakkaalle mahdollisesti aiheutuvat kustannukset. Asiakkaalle tulisi myös ilmoittaa, miten varatun ajan voi perua ja vaihtaa. Tiedottamisen tavassa tulisi huomioida asiakkaan mahdollisuus ymmärtää kirjallisen ja/ tai suullisen viestin sisältö. Haasteeksi voi muodostua, että kunnassa tai työllisyyspalvelussa asioivan maahanmuuttaja-asiakkaan kielitaitotaso ei välttämättä ole tiedossa ensimmäisiä palvelutapahtumia toteutettaessa. On kyseenalaista, voidaanko luotettavasti varmistua, onko asiakas ymmärtänyt saamaansa tiedotetta.

Esityksen mukaisesti maksun saisi periä tilanteissa, joissa maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja kohtuuttomuus arvioitaisiin aina tapauskohtaisesti. Kohtuullisuusarvioinnin ja pätevän syyn arviointi olisi kotoutumispalveluita hoitavan virkamiehen/työntekijän tehtävä. Siksi mahdollinen kohtuullisuusarviointi ja pätevän syyn arviointi tulisi ohjeistaa mahdollisimman yksiselitteisesti, jolloin voitaisiin varmistua asiakkaiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta.

Lakimuutoksen taustalla on tavoite lisätä kotoutujan omaa vastuunkantoa tilanteestaan. Tulkkauksekustannusten vyöryttäminen kotoutuja-asiakkaalle palveluprosessin alkuvaiheessa ei

kuitenkaan palvele tarkoitusta. Siinä vaiheessa, kun asiakkaan voidaan luotettavasti todeta hallitsevan suomalaisen viranomaisasioinnin tavat ja veloitteet, voitaisiin asiakkaan omavastuuosuutta käyttämättä jääneistä palvelumaksuista arvioida uudelleen.

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto tuo tulkkauskustannusten osalta esille, että etätulkkauksen puhelimitse tulisi olla ensisijainen tulkkauksen muoto.

Alaikäisenä yksin tulleiden tuki (34, 69 §)

-

Pakolaisten vastaanotto (44 §)

-

Muut huomiot

-

Palosaari Tiina
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto